

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
131/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. október 16.

A C-364/10. sz. ügyben hozott ítélet
Magyarország kontra Szlovákia

Szlovákia nem sértette meg az uniós jogot, amikor megtagadta Magyarország köztársasági elnökének a területére történő belépését

Az a körülmény, hogy valamely uniós polgár államfői hivatalt tölt be, igazolhatja a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának a nemzetközi jogon alapuló korlátozását

Magyarország köztársasági elnöke, Sólyom László 2009. augusztus 21-én, egy szlovákiai székhelyű társadalmi szervezet meghívására a szlovákiai Révkomáromba szándékozott utazni abból a célból, hogy részt vegyen Szent István szobrának avatási ünnepségén. Augusztus 20. ugyanis Magyarországon Szent István, Magyarország első, államalapító királyának emlékét őrző állami ünnep. Másfelől augusztus 21. Szlovákiában érzékenynek ítélt dátum, mivel 1968. augusztus 21-én őt, a Varsói Szerződésben részes állam fegyveres erői – köztük magyar csapatok is – megszállták a Csehszlovák Szocialista Köztársaságot.

Miután a két tagállam nagykövetségei között több diplomáciai jegyzékváltás történt Magyarország köztársasági elnökének tervezett látogatásával kapcsolatban, a szlovák Külügyminisztérium végül 2009. augusztus 21-én szóbeli jegyzéket közölt Magyarország szlovák köztársasági nagykövetével, amelyben megtiltotta Magyarország köztársasági elnökének, hogy szlovák területre lépjen. E jegyzék az említett tilalom indokolásaként többek között az Európai Unión belüli szabad mozgáshoz való jogról szóló 2004/38 irányelvre¹ hivatkozott.

Mivel Sólyom köztársasági elnököt az e jegyzékben foglaltakról akkor értesítették, amikor már útban volt Szlovákia felé, a közlést a határon tudomásul vette, és elállt azon szándékától, hogy e tagállam területére lépjen.

Magyarország, mivel úgy vélte, a magyar köztársasági elnök szlovák területre történő belépését ezen irányelv alapján nem lehetett volna megtagadni, kérte a Bizottságtól, hogy Szlovákia ellen nyújtson be kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet a Bírósághoz. A Bizottság azonban úgy ítélte meg, hogy az uniós jog nem alkalmazandó valamely tagállam államfőjének más tagállamban tett látogatásaira, e feltételek mellett pedig megalapozatlanul állítják a jogsértést.

Magyarország ezt követően úgy döntött, hogy a Bíróság előtt saját maga indít kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet Szlovákia ellen², mint ahogy arra a Szerződés feljogosítja őt³. A Bizottság úgy döntött, hogy Szlovákia támogatása érdekében beavatkozik az eljárásba.

¹ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.).

² Az európai integráció történetében ez mindössze a hatodik alkalom, hogy valamely tagállam közvetlenül egy másik tagállam ellen kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet indítson. Az öt korábbi ügy közül a Bíróság csupán hármat fejezett be ítélettel (a [141/78](#). sz., Franciaország kontra Egyesült Királyság ügy, a [C-388/95](#). sz., Belgium kontra Spanyolország ügy [lásd a [36/2000](#). sz. sajtóközleményt is], valamint a [C-145/04](#). sz., Spanyolország kontra Egyesült Királyság ügy [lásd a [70/06](#). sz. sajtóközleményt is]).

³ Az EUMSZ 259. cikk.

A Bíróság a mai napon hozott ítéletében megállapítja, hogy Sólyom László magyar állampolgárként uniós polgári jogállással rendelkezik, ami jogot biztosít számára ahhoz, hogy szabadon mozoghasson és tartózkodhasson a tagállamok területén.

Ugyanakkor a Bíróság emlékeztet arra, hogy az uniós jogot a nemzetközi jog releváns szabályaira tekintettel kell értelmezni, mivel a nemzetközi jog részét képezi az uniós jogrendnek, és így kötelező az európai intézményekre. Ebben az összefüggésben a Bíróság megállapítja, hogy az általános nemzetközi jog szokásjogi szabályai, valamint a többoldalú egyezményekben foglalt szabályok alapján az államfő a nemzetközi kapcsolatokban olyan különleges jogállással rendelkezik, amely többek között kiváltságokkal és mentességekkel jár.

Az államfői jogállás tehát sajátos jellegű, abból eredően, hogy azt a nemzetközi jog szabályozza, ami azzal a következménnyel jár, hogy az államfő nemzetközi szinten tanúsított magatartására – mint a külföldi tartózkodására is – a nemzetközi jog, különösen pedig a diplomáciai kapcsolatok joga irányadó. E sajátosság az ilyen jogállással rendelkező személyt az összes többi uniós polgártól megkülönbözteti, vagyis e személy valamely más tagállam területére történő belépésére nem ugyanazok a feltételek vonatkoznak, mint amelyek a többi polgár belépésére irányadók.

Következésképpen az a körülmény, hogy valamely uniós polgár államfői hivatalt tölt be, igazolhatja az uniós jog⁴ által e személy részére biztosított szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának a nemzetközi jogon alapuló korlátozását. A Bíróság megállapítja, hogy az uniós jog nem kötelezi a Szlovák Köztársaságot arra, hogy biztosítsa Magyarország köztársasági elnökének a területére történő belépését.

Hasonlóképp, jöllehet Szlovákia tévesen hivatkozott a 2004/38 irányelvre annak jogalapjaként, hogy megtagadja a magyar köztársasági elnöknek a területére történő belépését, e körülmény nem minősül a Bíróság ítélezési gyakorlata értelmében vett joggal való visszaélésnek.

E feltételek mellett a Bíróság Magyarország keresetét teljes egészében elutasítja.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat.

Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” 📠 (+32) 2 2964106

⁴ Az EUMSZ 21. cikk és a 2004/38 irányelv.